

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru Cevap Yunanistan Mali Krizi

Soru:

Yunanistan mali krizi Avrupa'daki yerel sahada ve dünya sahasında büyük bir yer işgal etti. Bununla birlikte geniş tartışmalar, tahliller, sorular ve beklentiler başladı. Daha sonra ise Yunanistan Avrupa'nın kurtarma planına muvafakatini ilan etti.

Şimdi biz soruyoruz: Bu krizin vakası nedir ve nasıl ortaya çıktı? Bu krizde etkili devletlerin rolü nedir? Son olarak bu plan Yunanistan krizini çözecek mi? Sorunun uzun olması nedeniyle özür dilerim. Allah mükâfatınızı versin.

Cevap:

Bu soruyu cevaplandırabilmek için bu krizle ilgili olarak yenilenen en önemli yönleri, özellikle de bizim 28.02.2015 tarihli tahlilimizde yer alan ve o tarih itibariyle bu konu ile ilgili olan hususları ortaya koymamız gerekmektedir. Bununla birlikte geçmişte yaşananlara değinmek suretiyle yenilenen hususlar üzerinde odaklaşacağız.

Birincisi: Krizin Vakası:

1- Yunanistan'daki ekonomik krizin temelleri 2001 yılında Avro bölgesine girilmesiyle başladı. Amerikan hükümetleri, Yunanistan'ın Avro bölgesine girmesine zemin oluşturması için Amerikan derecelendirme şirketleri aracılığıyla Yunanistan'ın büyüme derecesini yükseltti. Bunun bilincinde olan Yunanistan mali durumunu Avro bölgesi liderlerinden gizledi. Avro bölgesine katılmanın ardından Konstantin Karamanlis başkanlığındaki merkezîyetçi hükümet Mart 2004'te yönetime geldi. Önceki hükümetin Avro bölgesine katıldığında zikrettiği gibi bütçe açığının gerçekte %1,5 olmadığını, %8,3 olduğu korkunç gerçeği açığa çıkarttı. Yani gerçek rakamın açıklananın 5,5 katından fazla olduğu görüldü. [22.07.2015 İdaât el-Mısra'1 Arabiya] İşte böylece Amerika Avro bölgesine patlamaya hazır mayınlar koymak istedi. Bu borç mayını patladığında ise Avro bölgesi büyük bir borç krizinin içinde kaldı. Ardından Avro'nun değeri düştü ve dolar ile rekabet edemeyecek bir hale geldi. İşte bu olayın üzerinden çok fazla bir zaman geçmeden devasa borçlarla Yunanistan krizi açığa çıktı.

2- 2008 yılından bu yana Yunanistan borçlarını ödeyebilmek için borçlanma yoluyla krizden çıkmaya çalışmaktadır. Ancak bu çabaların tümü boşa çabalar. Zira birbirini takip eden hükümetlerde ekonomiye para pompalamak için borçlanma yolunu kullandılar ve ekonomiyi krizden kurtaramadılar. Birikmiş olan borçları, borç faizlerini ve borçlara karşılık verilen teminat bedellerini ödeyebilmek için hükümetler borçlanmaya devam ettiler. İşte bu durumda Yunanistan'ı desteklemek için Avrupa Komisyonu, Avrupa Merkez Bankası ve IMF'den oluşan sözde troyka şeklinde Avro bölgesindeki diğer ülkeler müdahale ettiler. 2010 yılının Mayıs ayında ise Avro bölge liderleri ve Yunanistan hükümeti 110 milyar dolar tutarındaki bir borçlanmaya muvafakat ettiler. Ancak bu kurtarma, hükümetin toplamakta olduğu vergileri iyileştirmesi, kamu harcamalarını azaltması ve kamu bütçesinin kontrol altına alması gibi bir takım şartları beraberinde getirdi. Çünkü ilk kurtarma kredisi Yunanistan'da durumun iyileştirilmesi için yeterli değildi. Bu nedenle hükümet 2012 yılı Şubat ayında bir başka kurtarma kredisine muvafakat etti ve Yunanistan'ın toplam borcu 246 milyar dolara ulaştı. Öncekinden daha sert şartları içeren yeni bir kemer sıkma planı kabul edildi. Böylece işler daha da kötüleşti, işsizlik %25'i aştı ve gençler arasında %50'lerin üzerine çıktı. [22.07.2015 İdaât el-Mısra'1 Arabiya] Bütçe gelirlerinde azalmaya neden olan husus, hükümet bütçesinde de şiddetli bir açığa yol açtı ve Yunanistan hükümeti vadesi geldiği zaman borçlarını ödeyemedi. Yunanistan Uluslararası Para Fonu ve Avrupa Birliği Bankası'na olan borçlarını ödemek için çaba gösterdi ve onunla pazarlığa oturdu. Ancak alacaklılar ödeme şartlarının değiştirilmesini kabul etmediler. Böylelikle Yunanistan ekonomik durumdan kaynaklanan bir sıkıntı ve borç batağı içinde kaldı. Hükümet yeni kemer sıkma planını düşünmeye başladı. Ancak Yunanistan'daki insanlar daha önceki iki kemer sıkma politikasının

acısını tatmışlardı. Çıpras 2014 yılı Kasım ayındaki seçimlerde bu durumu kullandı, seçimlerde kemer sıkma karşıtı politika yaptı, insanları Avrupa birliği projelerine ve borçlanma şartlarına karşı kıskırttı. Seçimleri kazanması halinde kemer sıkma projeleri hakkında yeniden pazarlık yapacağını söyledi ve bu şekilde seçimleri kazandı.

3- Çıpras Avrupa Birliği'nin ve alacaklılarının şartlarından herhangi bir şeyi değiştiremedi. İnsanları harekete geçirerek gösterilerin yapılmasını sağlamasına rağmen üzerlerindeki borçları hafifletemedi. Çünkü o, sağ eliyle insanların kanlarını emmekte olan kapitalist siyasetlere sol eliyle insanların kanlarını emmekte olan ve sosyalizmle karıştırılmış bir başka kapitalist siyasetle karşılık verdi. Bu siyasetlerde değerli bir yaşama ve dosdoğru bir hayat bulunmamaktadır. Tam tersine neredeyse bitip tükenmek bilmeyen bir çatışma bulunmaktadır. İşte böylece kriz katmerleşti, ardından güven azaldı. Daha doğrusu Yunan bankalarına güven kalmadı ve hesaplar çekilmeye başlandı. Yunan Kathimerini gazetesi, değerlendirmelerine göre krizin başladığı geçen haftanın başlangıcından bu yana Yunan bankalarından iki milyar Avro para çekildi. [21.02.2015 el-Cezire] Yunanistan Merkez Bankası, özel bankalardaki mevduatın 23 milyar Avro'ya gerilediğini, bunun da 2014 Kasım ayı ile 2015 Mart ayı dönemi içindeki toplam mevduatın yaklaşık %18'ine karşılık geldiğini açıkladı. [06.06.2015 tarihli rakamlar sitesi] 15-18 Haziran 2015 tarihleri arasındaki iki gün içerisinde bankalardan çekilen mevduatın 3 milyar Avro [3,39 milyar dolar] hacmine ulaştı. Bu rakam Nisan sonu itibarıyla Yunan bankalarındaki bireysel şirket mevduat toplamının %2,2'sini temsil etmektedir. [19.06.2015 Reuters]

4- Yunanistan krizde boğulmakta ve içler acısı bir halde olmakla birlikte Avrupa Birliği özellikle de Almanya kemer sıkma şartlarıyla dolu sert saldırılarını sürdürdü. Almanya, mali kurtarma operasyonları ve ekonomik yardımlar karşılığında Yunanistan'dan kemer sıkma programlarını uygulamasını istedi. Bu Yunanistan'ın harcamaları azaltmasını, sosyal refah harcamalarını durdurmasını ve devlet memurları sayısının azaltılmasını kapsamaktadır. Sıradan Yunanistan'daki vatandaşlarına getireceği sıkıntılara bakmaksızın borçların ödenmesi öncelik kazanmaktadır. Almanya tarafından dayatılan kemer sıkma programları sosyal, siyasi ve ekonomik kaosa yol açtı. Daha önce de zikrettiğimiz gibi kriz işte böylece özellikle de bankalardan paraların çekilmesi ve bankaların kapatılmasıyla daha da şiddetlendi. Bunun üzerine pazarlıklar başladı ve Yunanistan hükümeti Haziran 2015'de sona ermesi kararlaştırılmış olan bu kurtarma ittifakı şartlarının iyileştirilmesinde başarı sağlayacağı ümidi ile dört aylık ilave kurtarma süresi istedi. Bu pazarlıklar, 2014 yılı sonlarında yapılan seçimleri kazanması halinde sol Syriza partisinin vadetmiş olduğu ve Yunanistan borçları hakkında yeniden pazarlıklar yapacağı ve alacaklıların kemer sıkma şartlarını kesinlikle kabul etmeyeceği hususundaki pazarlıklardır. İşte bu esasa göre Syriza seçimleri kazanmıştı. Varılan anlaşmaya göre Yunanistan'ın 2015 Haziran sonunda 1,6 milyar Avro ödemesi gerekmekteydi. Ancak Yunanistan'ın bu borcu ödeyebilmesi için Avrupa Birliği'nin kurtarma parasına ihtiyacı vardı ve bu parayı alabilmek için anlaşma maddelerinde değişiklik yapılmasını istedi. Bu pazarlıkların yenilenmesi birçok toplantıların yapılmasını gerektirdiyse de herhangi bir anlaşmaya varılamadı. Bu nedenle 11 Haziran günü IMF adına konuşma yapan Gerry Rice, Yunanistan'ın krizden kurtarılması için yürütülen pazarlıklardan çekilmesinin nedenini şöyle açıkladı: *"Yunanistan sahasında top oldukça büyüktür. Önemli noktaların çoğunda büyük görüş ayrılıkları içindeyiz. Son zamanlarda bu ihtilafların daraltılmasında herhangi bir ilerleme sağlanamadı."* Böylelikle IMF, Atina'yı tavizler vermemekle suçladı. Bu açıklamayı Hollanda Maliye Bakanı Jeroen Dijsselbloem'un 12 Haziran tarihinde yaptığı şu açıklama takip etti: *"...Yunanistan kendisine yardım etmek istemedikçe bizim Yunanistan'a yardım etmemiz mümkün değildir... Onların ciddi tekliflerle gelmeleri gerekir."*

5- Yunanistan hükümeti Avrupa Birliği şartlarına karşılık olarak öneriler paketi sunduysa da her seferinde Avrupa Birliği bunu reddetti. Buna karşılık olarak ise Avrupa Birliği Yunanistan banka fonlarına ve kurtarma fonlarına karşılık olarak hükümet bütçesinin, emeklilerin ve devlet memurlarının maaşlarının kısıtlanmasını içeren paket sundu. Almanya bu paket üzerinde ısrar ederken Yunanistan hükümeti ise borçların ilga edilmesini, kemer sıkma programının daha fazla yıllara yayılmasını istiyor ve Avrupa Birliği tarafından istenen kemer sıkma programlarının genel olarak şiddetle reddediyordu. Bu arada Avrupa Birliği adına pazarlık yapanlar ise şartların değiştirilmesini kabul etmediler ve Yunanistan'ın 27 Haziranda ödemesi gereken borçlarına

karşılık olarak paraları bloke ettiler. Bunun üzerine Yunanistan hükümeti Avrupa Birliği tarafından sunulan ve müzakerelerde görüşülecek olan şartları 5 Temmuz 2015 günü referanduma sunacağını ilan etti. Böylelikle hükümet Avrupa Birliği müzakerecilerine kolaylık sağlayacağı ümidi ile müzakere şartlarını referanduma sunarak referandumu Avrupa Birliğine karşı şantaj olarak kullanmaya çalıştı.

6- Referandum arifesinde Yunanistan başbakanı seçmenleri bu şartları reddetmeye ve referandumda hayır demeye çağırdı. Avrupa Birliği içinde kalmak isteyenleri hayır oyu vermeye teşvik hususunda Yunanistan başbakanı Çıpras televizyon konuşmasında şöyle dedi: *"Yunanistan'ın Avrupa bölgesine üye olması tehlikede değildir..."* 5 Temmuz günü yapılan oylamada ise Yunan vatandaşlarının büyük bir kısmı kurtarma planı şartlarını reddetti. Referanduma katılım oranını %62,5 olduğu oylamada halkın %61,35'i hayır %38,65'i de hayır oyu verdi. Ancak referandumdan hayır oylarının çıkması Avrupa Birliği'nin özellikle de Almanya'nın şartlarından uzaklaşması hususunda etkili olmadı. Bu nedenle Yunanistan 7 Temmuzda yapılan Avro bölgesi zirvesinde yeni öneriler sundu. Bununla birlikte Almanya Maliye Bakanı Yunanistan borçlarının azaltılmasına yönelik herhangi bir önerinin incelenmesini reddetti.

7- Tartışmaların ardından Avro topluluğu ve Yunanistan 13 Temmuz 2015 günü, Yunanistan'ın Avro bölgesi içerisinde iflas etmiş bir ülke olarak kalması karşılığında üç yıl süre ile 86 milyar Avroluk kurtarma programı olarak isimlendirilen programın icrasına karşılık anlaştılar. Bu anlaşma, Yunanistan'ın vergileri artırmasını, emeklilik sisteminde reforma gitmesini yani emekliler üzerinde bir baskı uygulanmasını ve harcamaların otomatik olarak azaltılmasını, medeni usul hukukunun ve likidite ile genişletilmiş olan Yunan bankaları ile alakalı kanunun konulmasını zorunlu hale getirdi. Yine bu sözleşme, bu hükümetin görüşlerine ters düşen kamu mallarının özelleştirilmesini ve bu özelleştirme ile alakalı bir fonunun kurularak bunun Yunanistan'la müzakereleri yürüten Avrupa Birliği, Avrupa Merkez Bankası ve Uluslararası Para Fonu'ndan meydana gelen üçlü güce teslim edilmesini gerektirmektedir. Bu üçlü gücün temsilcileri Yunanistan ekonomisini denetlemek, hükümetin aldığı kararlara itirazda bulunmak ve bazı kanun tasarılarına ve referanumlara müdahalede bulunmak üzeri Atina'ya döneceklerdir. Anlaşma gereğince Yunanistan'da birçok mal ve hizmetlerdeki katma değer vergi oranı %13'den %23'e yükseltilecektir. Böylelikle Yunanistan 320 milyar Avro'ya ulaşmış bulunan borcunu yeniden yapılandırma imkânına sahip olacak, ancak bu borçların herhangi bir kısmı silinmeyecektir. Bu arada Yunanistan, ekonomiyi durgunluktan çıkarıp yeni yatırımlara çekebilmek için 35 milyar Avro değerinde orta vadeli bir kredi elde etti... İşte böylece Avro bölgesi liderleri Yunanistan başbakanı Çıpras'ı kemer sıkma programlarını sona erdirmeye vaatlerinden vazgeçmeye mecbur ettikleri gibi aynı şekilde Yunanistan'ı borç veren üçlü güçler tarafından denetlenmek üzere egemenliğinin büyük bir kısmından da vazgeçmeye mecbur ettiler. Buna binaen Avrupa'nın Yunanistan'ı kurtarma planı çerçevesinde Avrupa Birliği Fonu, IMF'ye ve Avrupa Merkez Bankası'na olan acil borçlarını ödemesi için 20 Temmuz 2015 günü olağanüstü bir şekilde Yunanistan'a 7,16 milyar Avro kredi verdi. Yunanistan Maliye Bakanlığı bu hususta şöyle dedi: *"Bu paranın 4,2 milyar Avro'su aslı 3,5 milyar Avro olan borç ve [700 milyon Avro'ya ulaşan] faizleri ile Avrupa Merkez Bankası'na ödenecektir. Buna ilave olarak 2,05 milyar Avro da ödeme süresi 30 Haziran 2015 tarihinde sona ermiş olan IMF'ye borç olarak ödenecektir."* [20.07.2015 eş-Şarku'1 Evsat] Birlik fonundan kredi kullanmak ekonominin kurtarılması için değildir. Tam tersine ödenmesi gereken acil borçların ödenmesi içindir ve bu borç birikmiş olan büyük borcun ve faizin bir parçasıdır. İşte böylece Yunanistan borç bataklığı içinde kalmaya devam edecektir.

Bunun ardından Yunanistan bankaları, sermaye üzerindeki kontrol ve çekme faaliyetlerine kısıtlar getirilmesi koşulu ile -ki en azından bir sonraki aya kadar bu böyle devam edecek-kapılarını bankacılık faaliyetlerine açtılar. Hükümet tarafından bankaların üç hafta boyunca kapatılması kararı mucibince bu böyle uygulandı. Ancak bununla birlikte tüketicilerin bankalardan para çekeme ve bankalardan borçlanma gücüne sahip olmamaları nedeniyle bu durum ekonomide canlılığı sağlamayacak ve birçok şirket bundan zarar görecektir. Tüketiciler sınırlı satın alma gücüne sahip olacaklardır. Yunanistan parlamentosu 16 Temmuz 2015 tarihinde 64 ret oyuna karşılık 229 kabul oyu gibi büyük bir çoğunlukla ittifaka muvafakat etti. Öyle ki bedeli ne olursa olsun Avro bölgesinde kalmayı savunan muhalefet partilerinden de buna

muvafakat geldi ve bu çoğunluk onlardan gelen oylarla sağlandı. Çünkü parlamentoda çoğunluğu elinde bulunduran Syriza partisinin oyları bunu sağlamaya yeterli değildi. Zira aralarında eski Maliye Bakanı ve Meclis Başkanı'nın da bulunduğu Çipras'ın partisindeki milletvekilinden 38 tanesi bu oylamaya karşı çıkmıştı. Çipras'ın ittifaka muvafakat etmesi partisinde çatlağa neden oldu. Zira Çipras'ın talebine bağlı olarak referandumda %61 oy oranıyla kemer sıkma programlarına hayır diyen halkın isteğine aykırı hareket etmek suretiyle onları yalnız bırakmış ve küçümsemiştir. Yöneticilerin bir binek olarak kullandıkları ve yöneticilerin çıkarları için kamunun sırtına bindikleri demokrasi işte budur. 5 Temmuz tarihli kurtarma planına ve kemer sıkma programlarına karşı yunan halkının referandumda hayır dediği hususa Yunanistan parlamentosunun büyük bir kısmı evet demiştir. Hatta daha önceki kemer sıkma politikalarından daha fazlasına evet dediler. Yunanistan eski Maliye Bakanı Yanis Varufakis 18 Temmuz 2015 günü BBC'ye verdiği demeçte bu hususu şöyle ifade etmektedir: *"Yunanlılara dayatılan reform programı, ekonominin idaresi hakkında tarihe en büyük felaket olarak kaydedilecektir. Bu programın uygulamaya çalışacak olan cihet ne olursa olsun başarısız olacaktır... Çipras'ın yeni kurtarma planını desteklemediği itirafı, bu plana muvafakat etmekten başka seçeneğinin bulunmadığı anlamına gelir... Ölüm ile teslim olma seçenekleri arasında bırakıldık ve bunun üzerine Çipras teslim olmanın en yüce strateji olduğuna karar verdi."*

İkincisi: Etkin Devletlerin Rolü:

1- Almanya: Yunanistan'ın şartlara bağlı kalmaması halinde kesinlikle Avro bölgesinde kalamayacağı hususunda görüşmelerde takındığı tavizsiz tavırlarıyla ve planın tatbikinde gösterdiği ısrarlarıyla Almanya başat rol oynadı. Avro bölgesinden çıkması halinde Yunanistan'a kesinlikle müsamaha göstermeyeceğini, tam tesrine borçlarını ödemesi talebinde bulunacağını özellikle Yunanistan'ın Almanya bankalarına olan borçlarının takibi olacağını beyan etti. Yine Almanya Yunanistan'ın Avrupa Birliği ülkeleri içerisinde borçları silinmiş ülke sabıkasına sahip bir konumda olmasını istememektedir. Bu nedenle Yunanistan'ın müzakerelerde çıkartılacağı haberleri sızdırıldı ve görüşmelerde de bu açığa çıktı. Örneğin France Press haber ajansı anlaşmadan iki gün öncesinde 11 Temmuz 2015 günü Avrupalı bir kaynağa dayandırdığı haberinde, yardım planı üzerindeki önerileri iyileştirmekte başarısız olması halinde Almanya'nın Avro bölgesinden çıkması için Yunanistan'a beş yıllık bir plan sunduğunu nakletti. Bu türden işlere ait siyasette derin deneyime sahip olan ve doğrudan müzakereci Almanya Maliye Bakanı Wolfgang Schäuble hakkında Yunanistan eski Maliye Bakanı Yanis Varufakis şöyle demektedir: *"Alman Maliye Bakanı Wolfgang Schäuble açıklıkla müzakereler için tek olasılık olması itibarıyla Yunanistan'ın Avro bölgesinden çıkmasını düşünmemektedir. Tam tersine o aynı zamanda Avro bölgesinin tümünün de buna meyletmesi için çaba gösterdi... Fransızları korkutmak ve Avro bölgesi için bir örneğe boyun eğmeğe zorlamak için Yunanistan'ı Avro bölgesinden kovulmasını istiyordu."* [11.07.2015 BBC] Yunanistan'ın bu Maliye Bakanı Yanis Varufakis'in Avro bölgesi maliye bakanlarının sert tutumlarına karşı tavrı ile bilinmektedir. Bu nedenle başbakan Çipras'ın talebi ile onun istifa etmesi tercih edilmiştir. Böylelikle Avro bölgesi maliye bakanları ile sürekli olarak çatışma halinde bulunan ve onlar tarafından özellikle de Almanya Maliye Bakanı tarafından istenmeyen bir kimse olan Yunanistan Maliye Bakanı'nın istifası ile uzlaşmacı bir adım atılmış oldu. Çipras cephesinden bu adım onun taviz vermeye hazır olduğunun, Yunanistan'ın Avro bölgesinde kalması hususuna hürs gösterdiğinin ve Avro bölgesinden çıkmasının getireceği akıbetlerden korktuğunun bir işareti oldu. Zira Yunanistan'ın Avro bölgesinden çıkması halinde Yunanistan'ın sorunlarını çözemeyeceğini ve bu durumda da iki meselenin sorumluluğunu birden taşımakla karşı karşıya kalacaktı. Yani bu durumda hem Yunanistan'ın Avro bölgesinden çıkmasından sorumlu tutulacak hem de ülkenin ekonomik sorunlarını çözmekten aciz olacak hem kendisi hem de hükümeti ve partisi düşecekti. İşte böylece Almanya şartlara bağlı kalmaması halinde Yunanistan'ın Avro bölgesinden çıkmasına aldırış etmeyeceğini vurgulamak suretiyle bir başarı elde etti. Aynı şekilde daha önceden Yunanistan'ın reddetmiş olduğu hususların kırmızı çizgi olduğuna muvafakati hususunda başarı elde etti. Bir yönden durum budur. Bir başka yönden ise İngiltere Avrupa Birliği'nde kalması veya çıkması hususundaki referandumun 2017 yılında yapılmasını istiyor. İngiltere, Avrupalıları bundan soyutlamaya çalışıyor. AB'den ayrılmasının birlik üzerinde olumsuz etki meydana getireceği vehmini vermek suretiyle referandum neticeleri ile onları

korkutarak referandumda İngiliz vatandaşlarının birlikte kalma yönünde oy kullanmalarını sağlamak için Almanya'nın ekonomik olarak İngiltere'yi desteklemeye zorlamak istiyor. Almaya, Yunanistan'ın Avro bölgesinden çıkması pahasına takınmış olduğu sert tavrı ile birlik içerisindeki hangi devlet olursa olsun şartlara muhalif davranması halinde ekonomi ile ilgili hususlarda kesinlikle müsamahalı davranmayacağına ve referandum sonuçlarından korkmadığı hususunda İngiltere'ye bir mesaj vermek istemiştir. Ayrıca görünen o ki Almanya, Yunanistan'a karşı takınmış olduğu sert ve omurgalı duruşu ile daha başka maksatları, ya şartlara bağlı kalmak ya da Avro bölgesinden çıkmak gibi bir durumun dikkate alınmasını hedeflemiştir. Bu maksatlarıyla Almanya Avro bölgesinde ve Avrupa Birliği içerisindeki liderliğinde ve Fransa ile rekabette söz sahibi olduğunu ispat etmek istemiştir.

2- Fransa: Fransa Avrupa Birliği'nde ve Avro bölgesinde kilit rol oynamaktadır. Ancak onun etkisi Almanya'nın etkisi gibi değildir. Israr etmesi halinde Almanya'nın görüşüne muvafakat eder. Yunanistan krizinde de bu açık bir şekilde görülmektedir. Fransa Yunanistan'ın Avro bölgesinde kalması için çalıştı. 08 Temmuz 2015 günü Fransa cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamada, Elysee Sarayı'nda Slovenya Başbakanı ile yaptığı görüşmede Hollande'nin Yunanistan'ın Avro bölgesinde kalması hedefine ulaşılmasının önemi vurgulanmıştır, denilmektedir. [08.07.2015 AFP] Fransa Başbakanı Manuel Valls ise şöyle demektedir: *"Fransa, Yunanistan'ın Avro bölgesinden çıkmaması için tüm gücünü ortaya koyacaktır ve bu bir adımdır. Böyle bir şey olması halinde ise bunun küresel ekonomiye jeopolitik zararları olacaktır."* [09.07.2015 Sky News] Ancak nihai kararlarda Yunanistan'ın tüm şartlara bağlı kalması veya Avro bölgesinden çıkartılması yönündeki Almanya'nın sert tutumuna karşı bir tavır takınmadı, Yunanistan buna boyun eğdi sonra da muvafakat etti. Her halde Fransızlar Avro bölgesinde ve Avrupa Birliği'nde otorite gücünün kuvvetlendirilmesinden yanadırlar. Çünkü onlar bu oluşumun ilk kurucularındadırlar. Devletlerarası olarak tutumları kuvvet buluncaya kadar da her oluşumda da liderliklerinin olmasına tamah etmektedirler. Hatta Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande, bu krizin aşılmasından ve Avro bölgesi üyeleri üzerinde egemenlik kurulmasının başarılmasının ardından demokrasi hegemonyasının garanti altına alınması amacıyla Avro bölgesi hükümeti için sınırlı bir bütçe oluşturulmasını teşvik etti. Bu teşvikiyle Hollande, şu andaki haliyle Almanya'nın Avro bölgesindeki ağırlığına yaklaşmayı ummaktadır.

3- Amerika: Amerika konuyla ilgilenmekte ve yakından takip etmektedir. Fransa Cumhurbaşkanlığının ilanına göre Başkan Obama Fransa Cumhurbaşkanı Hollande ile telefonda görüşmüş ve her ikisinin de müzakerelerin yeniden başlatılması için tüm gücün ortaya konulması, krizin en kısa sürede çözülmesi ve Yunanistan'da mali istikrarın sağlanması hususunda zemin oluşturulması hususlarında ittifak ettiler. [29.06.2015 AFP] Bu görüşmeden bir gün önce de Obama Almanya Başbakanı Merkel ile aynı konuda telefonla görüşmüştü. Amerikan Başkanı Avrupalıları, Yunanistan'ı krizden kurtarmak için görüşmelerin başlaması, sorunların çözülmesi ve Avro bölgesinden çıkartılmamasına teşvik etmiştir. Beyaz Saray sözcüsü Josh Earnest bu konuda şöyle dedi: *"Yunanistan'da referandum sona erdi, ancak görüşümüz olduğu gibi kaldı. Avrupalı ve Yunan tarafların Yunanistan'ın Avro bölgesinde kalmasını sağlayacak bir çözüm oluşturmaları kendi çıkarlarıdır."* [07.07.2015 AFP] Bu açıklamalarla Amerika, Yunanistan'ın son borçlarının bir kısmını silmeleri için Avrupalılar üzerinde özellikle de Almanya ve Fransa üzerinde baskı yapmak istedi. Bu amaçla Amerika Avrupa sahnesinde ana oyuncular tarafından alınan tedbirler hakkında görüşmelerde bulunması için Maliye Bakanı Jacob'u Alman meslektaşı Wolfgang Schäuble ile konuşmak üzere Berlin'e gönderdi. Amerikan Maliye Bakanı bu görüşmenin ardından Fransız meslektaşı Michel Sapin ile görüşmek için Paris'e gitti. Bu ziyaretin başlamasından önce de şu açıklamayı yaptı: *"Bu ziyaretin hedefi, küresel ekonominin durumu üzerinde görüşmeler yapmak ve Yunanlı ortakları ile birlikte Yunanistan'ın Avro bölgesinde kalmasını sağlayacak yolları tartışmaktır."* Bu açıklama üzerine Almanya Maliye Bakanı Deutschland Fund radyosuna demeç vererek Amerikan önerisini reddeden şu açıklamayı yaptı: *"Borçların silinmesi Avro bölgesi para birliği üyeliğine uygun değildir. Dolayısıyla Yunanlıların gönüllü olarak hemen Avro bölgesinden çıkmalarını öneririm ki bu onlar için en uygun bir vesiledir."* Bu açıklama ile Almanya Maliye Bakanı aracılığıyla borçların silinmeyeceği hususunda Amerikan Maliye Bakanına meydan okumuştur. Oysa Alman bakanın Amerikan siyasetine meydan okuduğu çok az sayıda görülen olaylardandır. Zira Obama,

Avrupalılara Yunanistan'ın Avro bölgesinde kalmasına yardımcı olmaları çağrısında bulunmuştu. Amerika bu yönüyle bir baskı yapmakta ve gerektiğinde kullanmak için Yunanistan'ın Avro bölgesinde kalması için çalışmaktadır. Zira Amerika kapitalist sistem çerçevesinde Yunanistan'daki ekonomik krizin çözülmesinin imkânsız olduğunu ve Yunanistan'ın bölge içindeki bu durumunun da bölgedeki en zayıf nokta olduğunun bilincindedir. Amerika, Avro'yu vurmak ve değerini düşürmek istiyor. Zira Avro, büyüdü, kuvvetlendi ve küresel olarak çalışma alanını genişletti. Avro bölgesi devletleri için siyasi bir sistemin bulunmamasına rağmen Almanya ve Fransa'nın göstermiş olduğu koruma ısrarı sayesinde dolar ile rekabet eder hale geldi. Aynı şekilde Amerika Avrupa Birliği'nin, ekonomik ve siyasi olarak Amerika ile rekabet eden bir güç olmasını istemiyor. Bu nedenle de Yunanistan'ın ve Avro bölgesi içinde zayıf noktayı oluşturan diğer devletlerin bu birlik içinde kalmasını ve buna bağlı olarak da Avrupa'nın Amerikan semsiyesi altından çıkmaması için yıkılıncaya veya tümüyle zayıf kalıncaya kadar kalmasını istiyor. Daha öncede söylediğimiz gibi Yunanistan'ın ekonomik kriz içerisinde bulunmasına rağmen Amerika, Amerikan derecelendirme şirketleri aracılığıyla Yunanistan'ın mali durumunu gizleyerek mali durumunu yükseltmek suretiyle Avro bölgesine girmesine imkân sağlamıştır. Yunanistan'ın borçları açığa çıktığında ise Avro dolar ile rekabet edecek gücü kendisinde bulamamış ardından da Avro, Yunanistan'ın borç krizi ve benzerleri sebebiyle dolar ile rekabet edemeyecek bir halde kalmıştır. Avrupa Birliği özellikle de Almanya Amerika'nın Avrupa Birliği'ni zayıflatmak için özellikle de doların başrolde olması için Avro'yu zayıflatmak için çalıştığının farkında idi.

Üçüncüsü- Kurtarma Planı ve Yunanistan Krizinin Çözümü:

1- Yunanistan'ın borçlarının toplam tutarı 320 milyar Avro iken hükümet bütçesi 91 milyar Avro ve ekonomik gücü 240 milyar Avro'ya ulaşmamaktadır. Yani Yunanistan'ın borçları tüm ekonomisinden daha fazladır. IMF bu haliyle Yunanistan'ı borç ödemesi mümkün olmayan ülkeler grubuna dâhil etmektedir. Anlaşmaya varılmadan önce 11 Temmuz 2015 tarihinde Avrupalı liderlere sunulan belgede şöyle denilmektedir: *"Yunanistan'ın borçları çözülmesi mümkün olmayan borçlardır. Bunun tek çözümü borçların hafifletilmesidir ki bu husus şu ana kadar Avrupa'nın kesinlikle niyetlenmediği bir husustur."* Belgede şu husus vurgulanmaktadır: *"Yunanistan borçlarının tedavisi mümkün değildir. Yunanistan borçları şu andaki haliyle Gayri Safi Yurtiçi Hasılası'nın [GSYİH] yüzde 175'i dolayında olup gelecek iki yıl içinde bu oran yüzde 200'e yaklaşacaktır."* [15.07.2015 AFP] Daha önce İtalya hükümet başkanlığı ve Avrupa Birliği dönem başkanlığı yapan Romano Prodi 15 Temmuz 2015 tarihinde Alman radyo istasyonu Deutschland Radio Kültüre yaptığı açıklamada Yunanistan ekonomik krizindeki kötüleşmenin sorumluluğunu Almanya'ya yükleyerek şöyle dedi: *"Almanya hükümeti esnek değildir. Yunanistan hükümetinin binlerce hata yaptığı da doğrudur. Ancak karar verme yetkileri çalındığı gibi zorunlu olarak uygulayan bir hükümet var. Bu durum gerecekte çok kötü sonuçlara neden olacaktır..."* Almanya ile birçok Avrupa ülkesi arasında derin bir uçurumun var olduğundan bahisle şöyle dedi: *"Biz en kötü olana engel olduk, ancak sorunu çözmedik. Daha fazla siyasi bütünleşme olmadan, Avrupa Amerika Birleşik Devletleri ve Çin gibi iki büyük sömürgeci güç tarafından tehdit edilir bir hale gelecektir."* Zira Avro bölgesinin daha doğrusu Avrupa Birliğinin ayakları tümüyle sağlam bir zemin üzerinde değildir. Tam tersine çok uzak olmayan bir zaman diliminde çözmeye mahkûm kırılğan bir zemindedir.

2- Buna göre Yunanistan krizi kurtarma planı ile çözülmemiş olup olduğu gibi kaimdir ve gelecekte tekrar ortaya çıkacaktır. Gelecek üç yılı içinde borçlar daha da birikecek ve bu borçlar nedeniyle ödemesi gereken faizlerin bir kısmı dışında hiçbir şey ödenmeyecektir. Şu an için 320 milyar Avro borcu vardır ve gelecek üç yıl içinde alacağı 86 milyar Avro ile faizler artacak ve senetler üzerindeki teminat ücretleri daha fazla artacaktır. Bu sürenin dolmasının ardından ise aynı hususlar tekrar konuşulacaktır. Almanya Başbakanı Merkel şu açıklamayı yaptı: *"Almanya, Yunanistan'ın borç yükünü hafifletmek için bir plan düşünmeye hazırdır. Ancak bu, istenen ekonomik reformların tatbik edilmesinden sonra olabilir. Almanya, faiz oranlarının düşürülmesini ve belirlenen finansal vade tarihlerini uzatılmasının tartışılmasında kararlıdır. Yunanistan, tek para birimi kullanmaya devam ettikçe borçlarının %40 veya 30 gibi bir oranı kesinlikle silinmeyecektir."* [19.07.2015 BBC] Öyleyse borçlar baki kalacak ve kayda değer bir miktar kesinlikle silinmeyecektir. Mesele sadece faiz oranlarının düşürülmesidir. Faiz oranları düşürülmesi de Yunanistan'ı kurtarmayacaktır. Aynı

şekilde vade tarihlerinin uzatılması da kurtarmayacaktır. Bilakis sorun ve borç olduğu gibi kalacak ve faiz oranları ne kadar düşürülürse düşürülsün faizler hızlı bir şekilde artacaktır. Tüm bunlara ilave olarak Yunanistan bu borçları ödeyecek bir gelire sahip de değildir. Yunanistan acizdir, iflas etmiştir ve kendisini kaldıracak bir fikre de sahip değildir. Benzeri ortamlara sahip olan diğer devletler de Yunanistan'a ilave edildiğinde Avro bölgesinin ve Avrupa Birliği bölgesinin her ikisinin de varlıklarını küçümsemeyecek derecede tehdit edecek zayıf noktalarlar karşı karşıya kalacağını söyleyebiliriz.

Bu nedenle dünyanın sorunlarını çözecek, insanı kalkındıracak ve mali ve ekonomik sorunlarını tam olarak çözümlenerek mutlu edecek olan İslâm'dan başka bir çözüm kalmamıştır. Zira İslâm, servetin sahiplerine dağıtılmasını garanti etmekte ve servetin zengin bir kitlenin elinde birikmesine engel olmaktadır. Faizi ve sigortayı yasaklamakta ve borçlanma ihtiyacı duyduklarında insanların köleleştirilmesine engel olmaktadır. Aynı zamanda İslâm, borç sebebiyle insanları zillete düşürecek şartların koşulmasını ve alacaklının merhametine muhtaç bırakılmasına engel olmaktadır. İşte bu nedenlerden dolayı İslâm dışındaki sistemlerde insanlar hayatlarında kesinlikle mutmain olmamakta ve saygın bir hayat yaşamamaktadırlar. Latif ve Habir olan Allah *Subhânehü ve Teâlâ* doğru söyledi:

“Kim benim hidayetime uyarırsa işte o, sapıklığa düşmez ve ahirette zahmet çekmez. Her kim de benim Zikrimden yüz çevirirse, ona dar bir geçim vardır.” [Taha 123-124]

H.08 Şevvâl 1436
M.24 Temmuz 2015